

Dosarul nr. 3ra-872/18

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (Al. Roșca)

Instanța de Apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, E. Grumeza și A. Garbuz)

ÎN C H E I E R E

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Iuliana Oprea

examinînd admisibilitatea recursurilor declarate de către Bessonov Alexei și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bessonov Alexei împotriva Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea eliberării informației, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 5 decembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09, casată hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 6 iulie 2017, fiind emisă o nouă hotărîre,

c o n s t a t ă:

La 18 aprilie 2017, Bessonov Alexei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea eliberării informației, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor reclamantului a indicat că la 3 martie 2017, a depus în adresa conducerii ACC nr. 28/09 două ceri, prin care a solicitat eliberarea informației oficiale ce ține de activitatea ACC nr. 28/09 și anume:

- copia de pe Statutul ACC nr. 28/09;
- copiile proceselor-verbale al adunărilor generale ordinare și cele extraordinare a membrilor asociației ACC nr. 28/09 și deciziile adoptate la aceste adunări, pentru anii 2014, 2015 și 2016;
- copiile deciziilor comitetului de conducere a asociației ACC nr. 28/09 și deciziile adoptate la aceste adunări, pentru anii 2014, 2015 și 2016;
- copiile rapoartelor Comisiei de cenzori a activității ACC nr. 28/09, pentru anii 2014, 2015 și 2016;
- copiile deciziilor Comisiei de cenzori a ACC nr. 28/09, pentru anii 2014, 2015 și 2016.

S-a mai invocat că la 21 martie 2017, în adresa sa au fost restituite cererile depuse, invocînduse că pîrîtul ACC nr. 28/09 s-a refuzat de la primirea lor.

Consideră reclamantul că ACC nr. 28/09 a ignorat adresarea sale, cât și normele legale cu privire petiționare și accesul la informație.

Bessonov Alexei a mai precizat că este membru al ACC nr. 28/09 și este proprietarul unui apartament din str. Alexandru cel Bun, nr. 12/26, din care considerente dispune de dreptul la informația solicitată, deoarece îl vizează direct, iar respingerea cererilor și scrisorilor de către ACC nr. 28/09, i-a creat incomodități, în legătură cu ce i s-a cauzat un prejudiciul moral.

Solicită reclamantul constatarea ca fiind ilegal refuzul pîrîtului de a primi cererile lui Bessonov Alexei, cu privire la acces la informație. Obligarea ACC nr. 28/09 să elibereze lui Bessonov Alexei copia de pe Statutul ACC nr. 28/09; copiile proceselor-verbale adunărilor generale ordinare și cele extraordinare a membrilor asociației ACC nr. 28/09, deciziile adoptate la aceste adunări, pentru anii 2014, 2015 și 2016; copiile deciziilor comitetului de conducere asociației ACC nr. 28/09 și deciziile adoptate pentru anii 2014, 2015 și 2016 și copiile rapoartelor Comisiei de cenzori a activității ACC nr. 28/09, pentru anii 2014, 2015 și 2016 și copiile deciziilor Comisiei de cenzori a ACC nr. 28/09, pentru anii 2014, 2015 și 2016, repararea prejudiciului moral estimat la suma de 1000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central din 6 iulie 2017, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Bessonov Alexei împotriva Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea eliberării informației, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

A fost constatat ilegal refuzul Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09 de a primi cererea lui Bessonov Alexei cu privire la accesul la informație.

A fost obligată Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09, cu sediul mun. Bălți, str. Alexandru cel Bun 10, să elibereze lui Bessonov Alexei, copia de pe Statutul ACC nr. 28/09, copiile proceselor-verbale al adunărilor generale ordinare cele extraordinare a membrilor asociației ACC nr. 28/09 și deciziile adoptate la aceste adunări pentru anii 2014, 2015 și 2016, copiile deciziilor comitetului de conducere a asociației ACC nr. 28/09 și deciziile adoptate la aceste adunări pentru anii 2014, 2015 și 2016, copii rapoartelor Comisiei de cenzori a activității ACC nr. 28/09 pentru anii 2014, 2015 și 2016 precum și copiile deciziilor Comisiei de cenzori a ACC nr. 28/09 pentru anii 2014, 2015 și 2016.

S-a dispus încasarea din contul Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09, cu sediul în mun. Bălți, str. Alexandru cel Bun, nr. 10, în beneficiul lui Bessonov Alexei, prejudiciul moral în sumă de 200 lei.

S-a dispus încasarea din contul Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09, cu sediul mun. Bălți, str. Alexandru cel Bun nr. 10, în beneficiul lui Bessonov Alexei, cheltuielile de judecată formate din cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 3300 lei și cheltuielile poștale în sumă de 11,15 lei (f.d. 48, 50-52).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a concluzionat că cerințele invocate în cererea de chemare în judecată se încadrează parțial în prevederile legii.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 28 iulie 2017, ACC nr. 28/09 a declarat apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central din 6 iulie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 5 decembrie 2017, a fost admis apelul declarat de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09, casată hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central din 6 iulie 2017, fiind emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Bessonov Alexei împotriva Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea eliberării informației, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

A fost obligată Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09 să pună la dispoziția lui Bessonov Alexei pentru a lua cunoștință, următoarele acte: Statutul ACC nr. 29/09, procesele verbale ale adunărilor generale ordinare și cele extraordinare a membrilor asociației ACC nr. 28/09 și deciziile adoptate la aceste adunări pentru anii 2014, 2015 și 2016, deciziile comitetului de conducere asociației ACC nr. 28/09 și deciziile adoptate la aceste adunări pentru anii 2014, 2015 și 2016, precum și rapoartele Comisiei de cenzori a activității ACC nr. 28/09 pentru anii 2014, 2015 și 2016 și deciziile Comisiei de cenzori a ACC nr. 28/09 pentru anii 2014, 2015 și 2016, cu acordarea posibilității la necesitate să facă copii din cont propriu. În rest, pretențiile înaintate de Bessonov Alexei au fost respinse (f.d. 79, 80-83).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și în corect a aplicat normele de drept material și procedural, în consecință adoptând o hotărâre neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 19 aprilie 2018, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lui Bessonov Alexei, reprezentat de avocatul Janu Anatolie cu privire la emiterea unei decizii suplimentare (f.d. 117, 118-119).

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 16 martie 2018 Bessonov Alexei a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind încălcate normele de drept procedural.

Manifestînd dezacord față de decizia instanței de apel, la 2 aprilie 2018 Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09 a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind încălcate normele de drept procedural.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că prin scrisoarea Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2018, în adresa părților a fost expediată copia deciziei instanței de apel (f.d. 84), fiind recepționată de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09 la 1 februarie 2018 (f.d. 88), iar de către Bessonov Alexei la 6 februarie 2018 (f.d. 89).

Prin urmare, Colegiul consată că recurile au fost declarate în termen.

Instanța de recurs a luat act de faptul că la 6 iunie 2018, Bessonov Alexei a depus recurs motivat.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 4 iunie 2018, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursurilor, iar la 10 iulie 2018, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care intimatul Alexei Bessonov a solicitat respingerea recursului declarat de ACC nr. 28/09.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, Erfar – Avef v. Grecia, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; Lebedinschi v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite

pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, Marc Brauer v. Germania, 1 septembrie 2016, parag. 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, parag. 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și buneii-administrări a justiției (a se vedea, mutatis mutandis, Benjamin Nersesyan v. Armenia, 19 ianuarie 2010, parag. 22; Erfar – Avef, ibidem, parag. 41, Marc Brauer, ibidem, parag. 35; Miessen, ibidem, parag. 67; Trevisanato v. Italia, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, Sturm v. Luxemburg, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurenții Bessonov Alexei și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09 au criticat decizia Curții de Apel Bălți din 5 decembrie 2017, în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurenții a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat, în special asupra condițiilor prelevării apelor uzate.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile recurenților Bessonov Alexei și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09 nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Prin urmare, temeiurile inserate în recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurentului nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se

vedea, de exemplu, Petrovic v. Luxemburg, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, Sturm v. Luxemburg, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Benjamin Nersesyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursurile declarate de Bessonov Alexei și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09 nu ridică probleme de drept și nu pot fi acceptate spre examinarea în fond, urmând a fi considerate inadmisibile.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de către Bessonov Alexei și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 28/09 se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Iuliana Oprea